Contributed by Paul Van Pelt
donderdag, 11 oktober 2012 - Last Updated donderdag, 11 oktober 2012

Bij de vorming van de regering Di Rupo I werd in het regeerakkoord onder meer vastgelegd dat er beheersovereenkomsten zouden worden afgesloten tussen de bevoegde minister enerzijds en het management van de verschillende federale overheidsdiensten anderzijds. Slechts weinigen struikelden over die passage. Ten onrechte, zo blijkt meer en meer.

Minister?

Sinds het aantreden van de nieuwe regering heeft minister van Financiën Steven Vanackere zich nog maar een keer verwaardigd om (kort) contact te hebben met de spreekbuizen van het personeel van zijn departement. Hij vond het niet eens de moeite om uitgebreid kennis te maken met de vakbondsvertegenwoordigers, laat staan dat hij zich ernstig zou gebogen hebben over de eisen van die vakbonden.

Techniekers

Meer en meer wordt duidelijk waarom. Het reilen en zeilen van de FOD Financiën en haar personeel wordt niet langer beschouwd als een politieke kwestie. Het is in de ogen van politici louter een 'technische' kwestie, die men dan ook liever overlaat aan 'techniekers'. En wie zijn die 'techniekers'? Het management, uiteraard.

Leeftijdspiramide

Dit management bestaat uit een handvol mannen (er zit sinds enige tijd geen enkele vrouw meer tussen!), die reeds tien jaar bezig zijn plannen te smeden. Op zich is er niks op tegen dat er nagedacht wordt over een modernisering bij de FOD Financiën. Iedereen wist tien jaar geleden dat de leeftijdspiramide bij Financiën grondig fout zit. Aangezien men de personeelsleden die op pensioen gaan slechts met mondjesmaat vervangt, betekende dat dus dat er op termijn een probleem zou ontstaan. Vandaar dat iedereen – óók de vakbonden! - ermee instemde dat er 'iets moest gebeuren'.

Fiscale expertise

De vraag is alleen wat. Volgens de vakbonden dient men vooral oog te hebben voor het behoud van de fiscale expertise van het personeel. Expertise die alleen kan gegarandeerd worden indien de werkdruk draaglijk blijft en Financiën ook op andere vlakken een aantrekkelijke werkgever blijft (naast het behoud van de koopkracht, houdt dat bijvoorbeeld ook in dat er voldoende arbeidsplaatsen aangeboden kunnen worden, die niet al te ver afliggen van de woonplaats van hun personeelsleden). Verder is het duidelijk en wenselijk dat de werkmethodes op zich ook gemoderniseerd dienen te worden. Bijvoorbeeld door het optimaliseren van de informatica, maar vooral ook door het doorvoeren van een vereenvoudiging van de vaak erg ingewikkelde fiscale wetgeving.

Plannenmakerij

Het management heeft echter duidelijk andere prioriteiten. Want wat blijkt na tien jaar plannenmakerij? Dat het aantal dienstgebouwen van Financiën verminderd zal worden van 600 naar 200 (waardoor zeer veel personeelsleden opnieuw zullen moeten gaan pendelen, terwijl ook de burgers langere verplaatsingen zullen moeten maken). Dat de informatica nog altijd niet werkt zoals het zou moeten (ondanks miljoeneninvesteringen én ondanks het hoera-geroep over Tax-on-Web). Dat het personeel dat kan genieten van een vergoeding het in de toekomst zonder zal moeten doen

(waardoor zij soms fiks zullen inboeten aan koopkracht). Dat de werkdruk hand over hand toeneemt, zonder dat daar ook maar iets tegenover staat. Inzake de fiscale vereenvoudiging verwijzen de managers dan weer naar... de politiek, waarmee de cirkel weliswaar rond is, maar daarom nog niet gekwadrateerd...

Willekeur van het management

Boven alles is het echter zo dat het personeel volledig wordt overgeleverd aan de willekeur van het management. Tot voor kort was het zo dat een personeelslid zelf een mutatie kon aanvragen naar een andere werkplaats (bijvoorbeeld om dichter bij huis te kunnen werken). Natuurlijk was dat aan regels gebonden. De voornaamste regel was die van het respect voor de anciënniteit: oudere collega's hadden voorrang op jongere. Daar zal binnenkort nauwelijks nog sprake van zijn. Het zullen de managers zijn die zullen bepalen wie waar werkt. In hun eigen woorden: “wij willen het personeel plaatsen zoals pionnen op een schaakbord”.

Dictatuur van het management

Bovendien willen ze ook nog eens bepalen hoe er precies gewerkt moet worden, bijvoorbeeld door controleurs niet meer te laten werken op basis van hun beroepservaring, maar wel via een zogenaamde 'centrale aansturing' (waarbij de bal nogal dikwijls misgeslagen wordt). Het is dan ook niet overdreven om te zeggen dat het management een ware dictatuur wil invoeren, zónder de minste inspraak van de personeelsleden.

Sociale dialoog?

Dat deze plannen niet zonder slag of stoot kunnen doorgevoerd worden, beseft het management ook wel. Vandaar dat ze trachten de vakbonden aan het lijntje te houden met grootse woorden over sociale dialoog, terwijl er ondertussen op het terrein stap voor stap gewerkt wordt aan het onomkeerbaar maken van de plannen. Zo wacht men niet op de formele afronding van het sociaal overleg, maar sluit men her en der het ene gebouw na het andere. Verder werd ook de regelgeving inzake de rechten van het personeel bij stakingen 'aangepast' in het nadeel van diezelfde personeelsleden. Kortom, het management voert de politiek van de voldongen feiten, daarbij de inspraakmogelijkheden van het personeel en haar vertegenwoordigers (de vakbonden) straal negerend.

Hetzerige media

Dit kon zo niet langer verder. Vandaar dat de vakbonden in gemeenschappelijk front opriepen tot een grote protestmanifestatie op 9 oktober. De media spraken onmiddellijk op hetzerige toon over een 'staking' bij Financiën. De waarheid is totaal anders. Alle deelnemers aan de manifestatie dienden er een dag van hun vakantieverlof voor op te offeren. Niettemin overtrof het aantal deelnemers aan deze manifestatie alle verwachtingen. Niet minder dan 8.000 personeelsleden namen er aan deel! De vakbonden maken zich dan ook sterk dat zij – indien het management niet luistert naar hun eisen – zullen overgaan tot hardere en meer ingrijpende acties. Het ziet er dan ook naar uit dat de toestand bij de FOD Financiën toch weer wel een politieke kwestie zal worden...

Enkele foto's van de manifestatie
"RESPECT VOOR
WERKDAT ZW
LE RESPECT DU PERSONNEL ET DUR TRAVAIL